gemeente Winterswijk

B&W-nota

programma	:	3. Wonen en werken in Winterswijk
beleidsveld	:	3.4 Gebiedsontwikkeling en wonen
onderwerp	:	Ontwerp-omgevingsvisie kom Winterswijk

advies :
1. De ontwerp-omgevingsvisie kom Winterswijk als ontwerp vast te stellen en deze gedurende zes weken ter inzage te leggen.
2. Diverse moties af te handelen conform bijgaande brief aan de raad.

besluit : - zie pagina 2.

behandeld door: L. Klaver **team:** Omgeving **collegiaal overleg gepleegd met:** J. Ras, S. Simmelink, B. Roeterdink, G. Overkamp, L. Rupert, A. Poelmans, M. van Mierlo, T. Ebbers, W. Hendriks, P. van der Sterren, E. Abbink, J. van Dijk, O. Markestein, A. Penninx, I. Holkenborg, R. Kattenbelt, P. van Dijk **van team:** Omgeving, Openbare Ruimte, Ruimtelijk Ontwikkeling, Communicatie **teammanager:** R. Berendsen **manager:** H. Aarnink	**openbaarheid:** ☐ niet openbaar X openbaar (met uitgestelde publicatie) ☐ openbaar (directe publicatie) **kritische termijn voor besluitvorming:** ☐ nee X ja, vanwege: de gewenste vaststelling van de omgevingsvisie in 2025.
financiële consequenties: X Nee ☐ Ja, gedekt in de begroting ☐ Ja, niet gedekt in de begroting, dekking via: ☐ Ja, anders: ___	**portefeuillehouder:** B.J.J. Bengevoord
is / wordt opgenomen op de termijnagenda? ☐ Nee X Ja, jaar: 2025 kwartaal: 3 ☐ Ja, kwartaal nog niet bepaald	**naar gemeenteraad:** ☐Nee X ja, ter informatie ☐ ja, ter besluitvorming (via raadscommissie)
aanvrager is op grond van artikel 4:7 van de Algemene wet bestuursrecht geïnformeerd over het (gedeeltelijk) negatieve advies: n.v.t.	**communicatie via:** X persbericht X anders, nl. Via www.werkaanwinterswijk.nl ☐ n.v.t.
de geadresseerde en evt. andere belanghebbenden die naar verwachting bedenkingen hebben tegen het advies zijn op grond van artikel 4:8 van de Algemene wet bestuursrecht gehoord: n.v.t.	

bijlagen:
1. Ontwerp-omgevingsvisie kom Winterswijk
2. Participatieverslag ontwerp omgevingsvisie kom Winterswijk
3. Raadsbrief met overzicht van verwerking moties

gemeente Winterswijk

besluit

onderwerp: Ontwerp-omgevingsvisie kom Winterswijk

behandeld door: L. Klaver

datum besluit door college B&W: 26 augustus 2025

besluit:

1. De ontwerp-omgevingsvisie kom Winterswijk als ontwerp vastgesteld en deze gedurende zes weken ter inzage leggen.
2. Diverse moties afgehandeld conform bijgaande brief aan de raad.

overwegingen college indien besluit afwijkend is van het ambtelijk advies:

paraaf secretaris:	

B&W-nota

inleiding:
Met dit collegevoorstel wordt een volgende stap gezet in het traject naar één integrale omgevingsvisie voor Winterswijk: geadviseerd wordt de ontwerp-omgevingsvisie voor de kom Winterswijk zes weken ter inzage te leggen. Deze ontwerpvisie schetst hoe de bebouwde kom zich er in 2040 uit kan zien en verbindt de kracht van Winterswijk met de opgaven rond vergrijzing, wonen, economie, mobiliteit en klimaat. De visie is tot stand gekomen op basis van het Verhaal van Winterswijk (vastgesteld in april 2024) en de discussienota 'Koers Omgevingsvisie kom Winterswijk' (vastgesteld in april 2025) inclusief de daarbij aangenomen moties. Het opstellen van de visie heeft de gemeente niet alleen gedaan. Door middel van participatie met inwoners, stakeholders en partners hebben we op verschillende manieren waardevolle informatie opgehaald en gesprekken gevoerd om tot een gedragen omgevingsvisie te komen voor de kom van Winterswijk.
Na de inspraakronde worden de zienswijzen verwerkt en wordt de definitieve visie aan de raad aangeboden, waarna de samenvoeging van de omgevingsvisie voor het buitengebied met die van de kom kan plaatsvinden.

advies:
1. De ontwerp-omgevingsvisie kom Winterswijk als ontwerp vast te stellen en deze gedurende zes weken ter inzage te leggen.
2. Diverse moties af te handelen conform bijgaande brief aan de raad.

argumenten/onderbouwing:
Ad.1 De ontwerp-omgevingsvisie kom Winterswijk als ontwerp vast te stellen en deze gedurende zes weken ter inzage te leggen zodat iedereen een zienswijze kan indienen.

Voldoen aan wettelijke verplichtingen
Afdeling 3.4 Awb en artikel 16.23 Omgevingswet schrijven voor dat een ontwerp omgevingsvisie ter inzage wordt gelegd en dat iedereen een zienswijze kan indienen. Deze stap is nodig om te komen tot een zorgvuldige besluitvorming. Door de visie nu als ontwerp vast te stellen en gedurende zes weken ter inzage te leggen, voldoet Winterswijk aan deze wettelijke procedure en wordt de volgende stap gezet richting uiteindelijk één definitieve omgevingsvisie voor het gehele grondgebied.

Integrale en participatieve totstandkoming
De ontwerp-omgevingsvisie kom is tot stand gekomen op basis van brede beleidsmatige inbreng en afstemming tussen betrokken vakafdelingen, waaronder erfgoed, ruimtelijke ontwikkeling, mobiliteit en duurzaamheid en sociaal domein. De visie bouwt voort op bestaand beleid, trends en ontwikkelingen, maatschappelijke input en strategische opgaven, en legt onderlinge verbanden tussen thema's als wonen, economie, klimaat en gezondheid. Daarbij is nadrukkelijk ingezet op integraliteit, uitvoerbaarheid en samenhang.

Daarnaast is de input uit het participatieproces betrokken. In 2023 en 2024 zijn onder andere wijkgesprekken gevoerd, is een digitale enquête uitgezet onder inwoners en zijn themasessies georganiseerd. Deze brede input is per thema geanalyseerd en, waar mogelijk, vertaald naar ambities, richtinggevende uitspraken en keuzes in de visie. Hiermee voldoet de gemeente aan de motiveringseis dat in de omgevingsvisie moet worden aangegeven hoe betrokkenen zijn gehoord. Het zorgt bovendien voor draagvlak en vergroot de kwaliteit van de visie.

Middel-abstract uitgewerkt conform de startnotitie
Bij de vaststelling van de startnotitie (april 2024) heeft de raad bepaald dat de omgevingsvisie voor de kom op middel-abstract niveau moet worden uitgewerkt. De ontwerp-omgevingsvisie kom geeft hier invulling aan. De

ambities en beleidslijnen zijn thematisch opgebouwd en maken duidelijk welke koers Winterswijk de komende jaren wil volgen. Tegelijk biedt de visie voldoende ruimte voor flexibiliteit en maatwerk en verdere uitwerking in programma's en andere instrumenten. Daarmee sluit de opzet van de visie aan bij de bedoeling van de Omgevingswet en bij het eerdere besluit van de raad in de startnotitie.

Kern van visie: Winterswijk 2040: een leefbaar, herkenbaar en toekomstbestendig dorp
Winterswijk staat de komende jaren voor een grote demografische uitdaging: de bevolking vergrijst en veel jongeren vertrekken voor studie of werk. Daardoor komt het voorzieningenniveau onder druk te staan. Om de sociale basis en de economie sterk te houden kiest de ontwerpvisie voor gerichte groei. Tot 2040 worden circa 2.000 tot 2.500 woningen toegevoegd, met een gevarieerd en betaalbaar aanbod voor jongeren, gezinnen en ouderen. Groei is geen doel op zich, maar een middel om het dorp leefbaar en aantrekkelijk te houden en voorzieningen in stand te houden.

Naast wonen zet de visie in op een brede en gezonde economie. Als tweede kern van de Achterhoek vervult Winterswijk een regiofunctie voor de omgeving en het Duitse achterland. Bezoekers en werknemers versterken de lokale voorzieningen en zorgen voor levendigheid in het centrum. De visie biedt daarom ruimte voor een diversiteit aan economische sectoren en daarmee een grote diversiteit aan werkgelegenheid, van detailhandel, horeca en recreatie tot zorg en maakindustrie. Gemeente Winterswijk biedt een aantrekkelijk vestigingsklimaat met goede bereikbaarheid.

De identiteit van Winterswijk vormt de rode draad in alle keuzes. Erfgoed, landschap en noaberschap geven het dorp zijn herkenbaarheid; water en bodem zijn de fysieke basis; karakteristieke radialen, erven en oude routes vertellen het verhaal van Winterswijk. Nieuwe ontwikkelingen moeten hierbij aansluiten en de bestaande kwaliteiten en karakter van Winterswijk versterken. De visie verbindt deze identiteit met andere opgaven: een groen en klimaatbestendig dorp met ruimte voor water, groen en biodiversiteit; veilige fiets en wandelroutes en duurzame mobiliteit; een circulaire economie en energietransitie; en een gezonde, inclusieve en veilige leefomgeving waarin ontmoeting en beweging worden gestimuleerd.

Formele inspraak via zienswijzen
Na het participatietraject volgt nu de formele inspraakfase. Dit is het moment waarop inwoners, organisaties en andere belanghebbenden een formele zienswijze kunnen indienen. Waar het eerdere participatietraject gericht was op het ophalen van ideeën, wensen en kansen, is deze fase bedoeld om gericht te reageren op de visie zoals die nu voorligt. De zienswijzen worden zorgvuldig beoordeeld en, waar nodig, verwerkt in de definitieve omgevingsvisie. Hiermee wordt de inhoud verder aangescherpt en wordt het draagvlak vergroot.

Om deze fase extra toegankelijk te maken, organiseert de gemeente tijdens de inzagetermijn een omgevingsvisiemarkt. Tijdens deze bijeenkomst kunnen inwoners en stakeholders in gesprek met medewerkers van de gemeente, vragen stellen en, indien gewenst, een nadere toelichting krijgen op onderdelen van de visie. Zo ontstaat ruimte voor dialoog en verdieping, voordat belanghebbenden besluiten wel of geen zienswijze in te dienen.

Startnotitie
Parralel aan de terinzagelegging van de omgevingsvisie bebouwde kom, wordt gewerkt aan het opstellen van een startnotitie. We streven ernaar om dit tegelijkertijd met de vaststelling van de omgevingsvisie kom te agenderen of kort daaropvolgend. In de startnotitie worden twee sporen uitgewerkt:

1. Opstellen van programma's

Er wordt een overzicht opgesteld van de benodigde programma's per thema. Er wordt in kaart gebracht welke acties prioriteit hebben, welke capaciteit en middelen nodig zijn en hoe de programma's op elkaar aansluiten.

2. Eén integrale visie voor heel Winterswijk

Iedere gemeente dient te voldoen aan de wettelijke verplichting om één integrale omgevingsvisie vast te stellen voor het gehele grondgebied.

Ad. 2. Verwerking / afhandeling van diverse door de raad aangenomen moties
De gemeenteraad heeft bij de behandeling van de discussienota, via moties richting gegeven aan de verdere uitwerking van de omgevingsvisie kom. Daarbij zijn verschillende aandachtspunten en aspecten benoemd, die de raad graag terugziet in de visie. Deze inbreng is meegenomen in de ontwerpvisie. Waar mogelijk zijn de aangenomen moties verwerkt in de ambities, beleidslijnen of toelichtingen. Op onderdelen is dit zichtbaar in de inhoud. Op andere punten is de strekking van de motie meegewogen in de bredere afweging. Een toelichting per motie is toegevoegd in de brief aan de raad (bijlage 3).

---

betrokkenenparagraaf:
In de afgelopen jaren is een breed participatieproces doorlopen. Inwoners en organisaties hebben via een wensprikker, digitale enquête, wijkgesprekken en themasessies input geleverd. Ouderen en jongeren zijn specifiek benaderd. Deze input is samengevat in het participatieverslag, dat als bijlage bij de ontwerpvisie is gevoegd. Het vastgestelde participatieplan is aangehouden. Communicatie over de omgevingsvisie verloopt via www.werkaanwinterswijk.nl/omgevingsvisie. Tijdens de terinzagelegging wordt een omgevingsvisiemarkt georganiseerd waar inwoners en stakeholders toelichting kunnen krijgen op de omgevingsvisie en/of vragen kunnen stellen.

---

advisering externe adviesorganen/belangenorganisaties:
n.v.t.

---

scenario's (indien gewenst/mogelijk):
n.v.t.

---

financiële paragraaf incl. subsidiekansen en financiële risico's:
De kosten voor communicatie en het organiseren van de informatiebijeenkomst worden opgevangen binnen de bestaande budgetten.

Voor het opstellen van de programma's en het toewerken naar één integrale omgevingsvisie is op moment van vaststelling geen budget beschikbaar. Bij de vaststelling van de omgevingsvisie kom streven we ernaar inzicht te bieden in de benodigde middelen voor het uitwerken van de programma's. Voor het opstellen van één integrale visie wordt afzonderlijk een startnotitie opgesteld.

---

overige risico's:
Wanneer de ontwerpvisie niet tijdig ter visie wordt gelegd, kan de eindplanning richting vaststelling onder druk komen te staan. Ook is het belangrijk dat zienswijzen voldoende tijd krijgen om zorgvuldig verwerkt te worden.

---

aspecten duurzaamheid:
n.v.t.

---

vervolgprocedure en planning:
- Eind augustus 2025: Het college stelt de ontwerpvisie vast en start de terinzagelegging (zes weken).
- 4 september: In een informerend politiek forum wordt de gemeenteraad meegenomen in de ontwerpvisie.
- Eind september: De omgevingsvisiemarkt voor inwoners en stakeholders wordt georganiseerd.
- Vanaf oktober 2025: Parallel aan de afronding van de terinzagelegging starten we intern met twee trajecten:
    - het opstellen van een plan van aanpak voor de samenvoeging van de visie voor de kom met

gemeente Winterswijk

de omgevingsvisie voor het buitengebied, waarin aanpak, planning en betrokkenheid van raad, college en stakeholders worden uitgewerkt;
  - de inventarisatie van programma's die nodig zijn om de middel abstracte visie te concretiseren, inclusief prioriteiten, capaciteit en middelen.
- Najaar 2025: De zienswijzen worden beoordeeld en verwerkt. Er wordt een nota van beantwoording opgesteld en de ontwerpvisie wordt waar nodig aangepast.
- Eind 2025/begin 2026: De definitieve omgevingsvisie voor de kom Winterswijk wordt ter vaststelling aan de gemeenteraad aangeboden.

---

relatie met andere besluitvorming/andere projecten:
De ontwerp-omgevingsvisie sluit aan bij en bouwt voort op bestaande beleidsdocumenten zowel het fysiek als sociaal domein. In de omgevingsvisie kom is een bronnenlijst opgenomen met alle beleidsstukken die zijn gebruikt bij het opstellen van de visie. Daarnaast zijn er een aantal lopende projecten die parallel lopen aan de het traject van de omgevingsvisie:

- Volkshuisvestingsprogramma
- Mobiliteitsplan

Door tussentijdse overleggen en deelname aan projectgroepen zijn de trajecten inhoudelijk op elkaar afgestemd.

---

integriteitstoets:
n.v.t.

---

overige opmerkingen:
n.v.t.
